

Nemzetiségi Ombudsmanhelyettes

1

A Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettes a három évtizedes **hazai nemzetiségi jogvédelmi rendszer központi szereplője.**

A nemzetiségi biztoshelyettes (közismertebb nevén ombudsmanhelyettes) a hazai lakosság közel tíz százalékát kitevő tizenhárom nemzetiség **egyéni és közösségi jogainak érvényesülését kíséri figyelemmel.** A jogalkotás és a jogalkalmazás hiányosságainak, illetve visszáságainak feltárása érdekében széles körű **ellenőrzési, vizsgálati és javaslattételi jogosultsággal** rendelkezik.

A biztoshelyettes közjogi pozíciójának súlyát jelzi, hogy személyét az Országgyűlés a **kiemelkedő tudású és tapasztalatú** hazai szakemberek közül a képviselők **kétharmadának** szavazatával **hat évre** választja. Feladatellátása során a szakmai és emberi elkötelezettség mellett alapvető követelmény a **függetlenség és a pártatlanság.**

A tisztséget 2013 óta a 2019-ben újraválasztott **Szalayné Sándor Erzsébet** tölti be.

2

A nemzetiségi biztoshelyettes feladatai

- rendszeresen **tájékoztatja** az alapvető jogok biztosát, az érintett intézményeket és a nyilvánosságot a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak érvényesülésével kapcsolatos **tapasztalatairól**
- **felhívja** az alapvető jogok biztosát, az érintett intézmények és a nyilvánosság figyelmét a nemzetiségeket érintő **jogsértés veszélyére**
- az alapvető jogok biztosának **hivatalbóli eljárás megindítását javasolhatja**
- **közreműködik** az alapvető jogok biztosának **vizsgálatában**
- **javasolhatja**, hogy az alapvető jogok biztosát az **Alkotmánybírósághoz forduljon**
- **véleményezi** a Kormány társadalmi felzárkózásról szóló **stratégiáját**, és figyelemmel kíséri a Magyarországon élő nemzetiségeket érintő célkitűzéseinek megvalósulását
- **javaslatot tehet** a Magyarországon élő nemzetiségek jogait érintő **jogszabályok megalkotására, módosítására**
- **nemzetközi tevékenységével elősegíti** a Magyarországon élő nemzetiségek érdekeivel kapcsolatos hazai intézményrendszer értékeinek bemutatását

SZALAYNÉ SÁNDOR ERZSÉBET

A MAGYARORSZÁGON ÉLŐ NEMZETISÉGEK JOGAINAK VÉDELME T ELLÁTÓ BIZTOSHELYETTES, EGYETEMI TANÁR

A **Nemzetiségi Biztoshelyettesi Titkárság** jogász, szociális munkás és mentálhigiénés szakember munkatársai összetett szakmai és koordinációs feladatok ellátásával segítik az ombudsmanhelyettest.

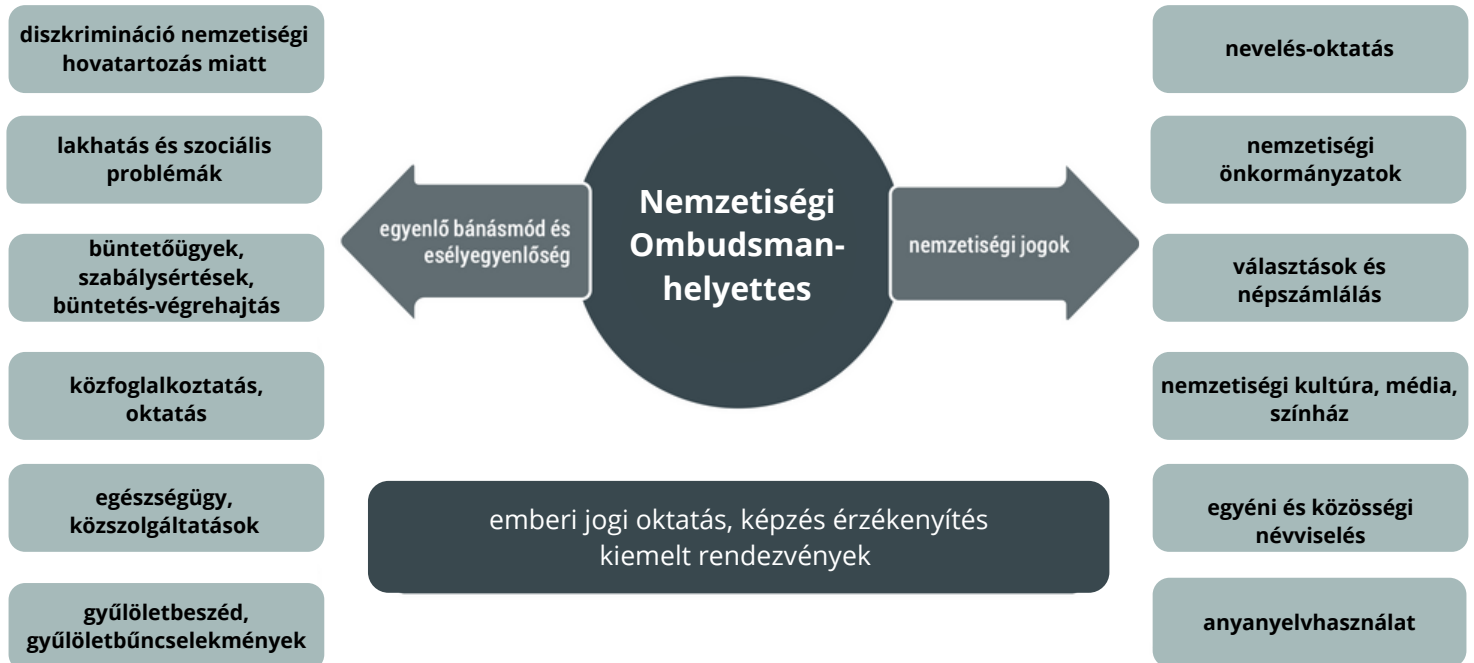
A biztoshelyettes **feladat- és hatáskörét** az Alaptörvény, a nemzetiségek jogairól szóló sarkalatos törvény és az alapvető jogok biztosáról szóló törvény rendelkezései határozzák meg. Ezek alapján tevékenységét részben az alapvető jogok biztosával **együttműködve**, részben pedig **önállóan** végzi.

Ellenőrzési és vizsgálati jogosultsága kiterjed szinte valamennyi állami, illetve önkormányzati feladatot ellátó intézményre és hatóságra, valamint a közszolgáltatást végző szervekre.

Fellépési lehetőségei ennek megfelelően széles körűek: az egyedi panaszügyben való intézkedést, jogszabály módosítását vagy megalkotását és szakmai stratégiák kialakítását is magukban foglalják.

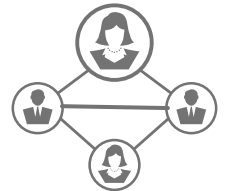
3

A nemzetiségi közösségek tagjaitól és szervezeteiktől évente átlagosan **400 beadvány** érkezik az ombudsmanhelyetteshez. Az ügyek számos élethelyzetből erednek, de két alaptípusba sorolhatóak. A nemzetiségi jogi törvény által szabályozott **egyéni és közösségi nemzetiségi jogok** érvényesítésének problémái az ügyforgalom felét jelentik. A roma közösségek esetén emellett kiemelt szerepet kap – a történelmi hátrányok és a napjainkban is gyakran tapasztalt hátrányos megkülönböztetés elleni harc eszközeként – az **egyenlő bánásmód biztosítása és speciális esélyegyenlőségi intézkedések** elősegítése.

4

A szakmai munka érdemi megalapozásának elengedhetetlen eszköze a partnerekkel való folyamatos **kapcsolattartás**, valamint **információ-szerzés és -feldolgozás**.

A biztoshelyettes kiemelt figyelemmel kíséri a nemzetiségeket érintő társadalmi, közéleti, jogi és egyéb szakmai folyamatokat. Szoros **kapcsolatot tart** a közösségek választott képviselőivel, kulturális szervezetekkel, kutatóintézetekkel, civil szervezetekkel és egyházakkal, valamint nemzetközi kisebbségvédelmi intézményekkel is. Ennek formái:

- szakmai megbeszélések
- szakmai fórumok
- konferenciák
- kulturális rendezvények
- külföldi programok

- közös jelentések
- elvi állásfoglalások
- jogalkalmazási javaslatot tartalmazó zárólevelek
- közlemények

Az egyedi, illetve átfogó problémák vizsgálatát követően a biztoshelyettes záródokumentumot készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ebből levonható következtetéseket, a szakmai javaslatokat és a konkrét intézkedéseket is. A jogszabályok lehetőségét adnak a biztossal közös és önálló **szakmai dokumentumok** kiadására is. Ennek típusai:

Alapvető Jogok Biztosának Hivatala Nemzetiségi Biztoshelyettes Titkársága

Cím: 1055 Budapest, Falk Miksa utca 9-11.
Telefon: 06-1/475-7100
E-mail: nemzetiseg.info@ajbh.hu

A fentiekkel kapcsolatban
részletes információkat és további
INFO.lapokat találhat a
nemzetisegijogok.hu honlapon.

